

Pysäköintisäännöt ja liikenteen ohjaus uudessa tieliikennelaissa

Mikko Karhunen 11.11.2019

LIIKENNE 2019 -seminaari

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Tieliikennelain 729/2018 soveltamisala

1 § Soveltamisala

Tämä laki koskee liikennettä tiellä, jos tässä laissa ei toisin säädetä.

2 § Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) tiellä maantietä, katuja, yksityistä tietä, moottorikelkkailureittiä tai muuta yleiselle liikenteelle tarkoitettua taikka yleisesti liikenteeseen käytettyä aluetta

”... Maa-alueen omistussuhteella ei olisi ratkaisevaa merkitystä, mutta sillä, millä tavalla alueen omistaja tai haltija on tarkoittanut aluetta käytettävän, voisi olla merkitystä. Yleiselle liikenteelle tarkoitettu tai yleisesti liikenteeseen käytetty alue olisi joko yleinen (esimerkiksi valtion tai kunnan viraston pysäköintialue) tai yksityinen alue (esimerkiksi automarketin pysäköintialue). ”

”...Maastoliikennelain soveltamisalarajauksen mukaan kaikki muut alueet, paitsi tieliikennelain 2 §:ssä tarkoitetut tiet ja kisko- tai ilmaliikenteeseen tarkoitetut alueet ovat maastoa. Hallituksen esityksen mukaan yleiset ja yksityiset tiet, kadut, rakennuskaavatiet, moottorikelkkailureitit, torit sekä muut yleiselle liikenteelle tarkoitetut tai yleisesti liikenteeseen käytetyt alueet ovat tieliikennelain mukaisia teitä, jotka jäävät maaston määritelmän ulkopuolelle. (Maastoliikennelaki HE 163/1995 vp)”

Tieliikennelain 267/1981 soveltamisala

1 § Soveltamisala

Tämä laki koskee liikennettä tiellä. Lain soveltamisesta **muulla alueella** säädetään **5, 28** ja 92 §:ssä, 92 j §:n 2 momentissa ja 92 m §:ssä.

28 § 3 mom Pysäköinti **yksityiselle alueelle** ilman kiinteistön omistajan tai haltijan lupaa on kielletty. Pysäköintiä koskevat määräykset yksityisellä alueella on ilmaistava selvästi havaittavalla tavalla.

Yleinen alue, yksityinen alue?

36 § Pysäyttäminen ja pysäköinti

Ajoneuvon saa pysäyttää tai pysäköidä vain tien oikealle puolelle. Yksisuuntaisella tiellä on pysäyttäminen ja pysäköinti myös vasemmalle puolelle tietä sallittu. **Taajamassa vasemmalle puolelle tietä pysäyttäminen ja pysäköinti on sallittu myös kaksisuuntaisella tiellä, jos se ei vaaranna eikä haittaa liikennettä.**

Ajoneuvo on pysäytettävä tai pysäköitävä tien suuntaisesti ja mahdollisimman lähelle tien reunaa.

37 § Pysäyttämistä ja pysäköimistä koskevat kiellot (1)

Ajoneuvoa ei saa pysäyttää eikä pysäköidä siten, että se vaarantaa turvallisuutta tai haittaa muuta liikennettä.

Ajoneuvoa ei saa pysäyttää eikä pysäköidä:

- 1) jalkakäytävällä, suojatiellä, pyörätiellä, pyörätien jatkeella eikä viiden metrin matkalla ennen suojatietä, risteävää pyörätietä tai risteävää pyörätien jatketta;
- 2) risteyksessä eikä viittä metriä lähempänä risteävän ajoradan lähintä reunaa tai sen ajateltua jatkoa ajoradalla;
- 3) niin lähellä rautatien tai raitiovaunun kiskoja, että siitä on haittaa kiskoliikenteelle;
- 4) siten, että liikennemerkki tai liikennevaloihin kuuluva opastin peittyy;
- 5) alikäytävässä eikä tunnelissa;
- 6) mäenharjalla tai näkyvyydeltään rajoitetussa kaarteessa taikka sellaisen läheisyydessä;
- 7) siellä, missä ajorata ennen risteystä on sulkuviivoin tai ryhmitysmerkein jaettu eri ajokaistoihin, eikä niin lähelle tällaista sulkuviivaa tai merkkiä, että ajo asianomaiselle ajokaistalle vaikeutuu;

37 § Pysäyttämistä ja pysäköimistä koskevat kiellot (2)

- 8) maksulliselle pysäköintipaikalle maksua suorittamatta;
- 9) sulkuviivan kohdalle, jos ajoneuvon ja sulkuviivan väliin jää vähemmän kuin kolme metriä eikä ajoneuvon ja sulkuviivan välissä ole katkoviivaa;
- 10) liikenneympyrässä;
- 11) pyöräkaistalla tai linja-autokaistalla;
- 12) moottoritiellä tai moottoriliikennetiellä muualle kuin liikennemerkillä osoitetulle pysäköintipaikalle, palvelualueelle tai levähdysalueelle taikka liikennemerkillä merkitylle linja-auton pysäköintipaikalle matkustajan ottamista tai jättämistä varten.

Pysäyttäminen on kuitenkin sallittua pakollisen liikenne-esteen, väistämisvelvollisuuden noudattamisen tai hätätilanteen vuoksi.

Polkupyörän tai mopon saa pysäyttää tai pysäköidä jalkakäytävälle ja pyörätielle. Muunkin ajoneuvon saa erityistä varovaisuutta noudattaen pysäyttää lyhyeksi ajaksi jalkakäytävälle tai pyörätielle ajoneuvoon nousemista, siitä poistumista, sen kuormaan tai kuorman purkamista varten, jos läheisyydessä ei ole käytettävissä muuta pysäyttämiseen sopivaa paikkaa ja pysäyttämiseen on pakottavia syitä. Pysäytetty ajoneuvo ei saa kohtuuttomasti haitata jalkakäytävällä eikä pyörätiellä kulkemista. Kuljettajan on tällöin pysyttävä ajoneuvonsa läheisyydessä ja tarvittaessa siirrettävä ajoneuvo paikkaan, jossa se ei häiritse muuta liikennettä.

37 § Pysäyttämistä ja pysäköimistä koskevat kiellot (3)

Ajoneuvoa ei saa pysäyttää eikä pysäköidä: ...

2) risteyksessä eikä viittä metriä lähempänä risteävän ajoradan lähintä reunaa tai sen ajateltua jatkoa ajoradalla;

- Säännös ennallaan
- Voimassa olevassa laissa risteystä ei ole määritelty
- Uuden lain risteuksen määritelmä kansainvälisestä tieliikennesopimuksesta:
 - ”...samassa tasossa olevaa teiden risteämää, liittymää tai haarautumaa mukaan luettuina tällaisten risteämien, liittymien tai haarautumien muodostamat alueet;”
- Aina voimassa 36 § 1: ”Ajoneuvoa ei saa pysäyttää eikä pysäköidä siten, että se vaarantaa turvallisuutta tai haittaa muuta liikennettä.”

37 § Pysäyttämistä ja pysäköimistä koskevat kiellot (3)

”... Muunkin ajoneuvon saa erityistä varovaisuutta noudattaen pysäyttää **lyhyeksi ajaksi** jalkakäytävälle tai pyörätielle ajoneuvoon nousemista, siitä poistumista, sen kuormaamista tai kuorman purkamista varten, jos **läheisyydessä** ei ole käytettävissä muuta pysäyttämiseen sopivaa paikkaa ja pysäyttämiseen on **pakottavia syitä**. Pysäytetty ajoneuvo ei saa kohtuuttomasti haitata jalkakäytävällä eikä pyörätiellä kulkemista. Kuljettajan on tällöin pysyteltävä ajoneuvonsa **läheisyydessä** ja tarvittaessa siirrettävä ajoneuvo paikkaan, jossa se ei häiritse muuta liikennettä.”

- Muissa pohjoismaissa vastaavaa säännöstä ei ole.

Lyhytaikainen lastaus/purku

LYHYTAIKAINEN LASTAUS/PURKU

tiellä, jolla
PYSÄHTYMINEN
KIELLETTY:
→ pysähdy jalkakäytävälle

tiellä, jolla
PYSÄKÖINTI
KIELLETTY:
→ pysähdy ajokaistalle

tiellä, jolla
PYSÄKÖINTI:
→ pysähdy ajokaistalle

 POLIISI
HELSINKI

38 § Pysäköimistä koskevat kiellot

Edellä 37 §:ssä säädetyn lisäksi ajoneuvoa ei saa pysäköidä:

- 1) kolmeakymmentä metriä lähempänä rautatien tasoristeystä;
- 2) kiinteistölle johtavan tien kohdalla tai muutenkaan siten, että ajoneuvoliikenne kiinteistölle tai sieltä pois oleellisesti vaikeutuu;
- 3) ajoradan reunan suuntaisesti pysäköidyn muun ajoneuvon kuin kaksipyöräisen polkupyörän tai mopon rinnalla;
- 4) siten, että pääsy toiseen ajoneuvoon tai sen kuljettaminen pois paikalta estyy;
- 5) taajaman ulkopuolella ajoradalla, jos tie on liikennemerkillä osoitettu etuajo-oikeutetuksi;
- 6) siten, että ajoneuvo on osittain liikenteenohjauslaitteella osoitetun pysäköintipaikan ulkopuolella;
- 7) pysäköintialueella muulla kuin liikenteenohjauslaitteella osoitetulla paikalla;
- 8) pelastuslain (379/2011) 11 §:ssä säädetyllä liikennemerkillä merkityllä pelastustiellä;
- 9) tien eri osia toisistaan erottavalla alueella.

39 § Liikkumisesteisen pysäköintitunnus

Jos ajoneuvossa on liikkumisesteisen pysäköintitunnus, ajoneuvon saa pysäköidä liikennemerkillä osoitetusta kiellosta tai rajoituksesta huolimatta:

- 1) maksulliselle pysäköintipaikalle maksua suorittamatta;
- 2) alueelle, jossa pysäköinti on kielletty tämän lain liitteen 3.3 mukaisella liikennemerkillä C38 ja C39;
- 3) rajoitusta pidemmäksi ajaksi alueelle, jossa pysäköinnin enimmäisaikaa on rajoitettu.

Ajoneuvoa, jossa on liikkumisesteisen pysäköintitunnus, ei kuitenkaan saa pysäköidä sellaiselle alueelle tai paikalle, joka on osoitettu liikennemerkillä vain tiettyjen ajoneuvojen pysäköintiin.

Pysäköitäessä ajoneuvo, jossa on liikkumisesteisen pysäköintitunnus, pysäköinnin alkamisaikaa ei tarvitse osoittaa 40 §:ssä säädetyllä tavalla.

Pysäköintitunnus on pysäköinnin ajaksi sijoitettava näkyvälle paikalle ajoneuvon tuulilasin sisäpuolelle siten, että se on ulkoapäin luettavissa.

Maksulliselle pysäköintipaikalle saa maksua suorittamatta pysäyttää myös taksiliikenteessä olevan ajoneuvon tai invataksin liikkumisesteisen ottamista tai jättämistä varten.

40 § Pysäköinnin alkamisaika

Jos pysäköinnin enimmäisaikaa on rajoitettu tämän lain liitteen 3.8 mukaisella liikennemerkillä H19, pysäköijän on ilmoitettava pysäköintinsä alkamisaika selkeästi havaittavalla tavalla.

Pysäköinnin alkamisajaksi on merkittävä aika, jolloin ajoneuvo pysäköidään. Alkamisajaksi saadaan merkitä myös pysäköinnin alkamista seuraava tasa- tai puolitunti riippuen siitä, kumpi ajankohta on aikaisempi.

Pysäköinnin alkamisaika merkitään 2 momentissa mainitulla tavalla, vaikka velvollisuus ilmoittaa pysäköintiajan alkamisesta olisi voimassa vain osan pysäköintiajasta.

Pysäköintiajan alkua ei tarvitse ilmoittaa, jos pysäköinti tapahtuu kokonaan aikana, jolloin velvollisuus ilmoittaa alkamisaika ei ole voimassa.

45 § Liikennemerkillä osoitetulla pyöräkadulla ajaminen, pysäyttäminen ja pysäköinti

- Ajettaessa ajoneuvolla liikennemerkillä osoitetulla pyöräkadulla on polkupyöräilijälle annettava esteetön kulku. Ajonopeus on sovitettava pyöräilyn mukaiseksi.
- Ajoneuvolla pysäköinti pyöräkadulla on sallittu vain merkityllä pysäköintipaikalla. Liikkumisesteisen pysäköintitunnuksella varustetun ajoneuvon saa pysäköidä pyöräkadun ajoradalla muuallekin, jos siitä ei aiheudu kohtuutonta haittaa.
- Polkupyörän ja mopon saa pysäköidä pyöräkadulla myös jalkakäytävälle, jos se ei haittaa kohtuuttomasti jalkakäytävällä kulkemista.

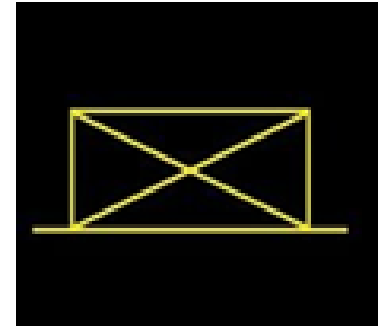
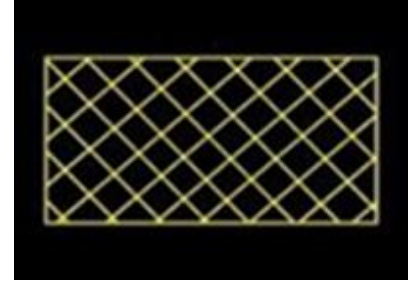
Liikennemerkit

- Merkillä C43 Kuormauspaikka kielletään pysäyttäminen muilta ajoneuvoilta kuin kuormaavilta ja kuormaa purkavilta ajoneuvoilta tien sillä puolella, jolle merkki on pystytetty. Pysäyttäminen on sallittu myös matkustajien ottamista tai jättämistä varten. Vain tietyille ajoneuvoryhmälle sallittu pysäyttäminen osoitetaan lisäkilvellä E12.
- Merkkiä E3.5 Liityntäpysäköintipaikka voidaan käyttää, jos pysäköintipaikat on tarkoitettu useamman eri joukkoliikennevälineen käyttäjille
- Lisäkilvellä H21 osoitetaan ladattaville sähkökäyttöiselle ajoneuvolle tarkoitettu latauspaikka. Lisäkilpeä käytettäisiin merkin tai E2 (pysäköintipaikka) yhteydessä.
- Lisäkilvellä H19 Pysäköintiajan alkamisen osoittamisvelvollisuus osoitetaan pysäköintiajan alkamisen osoittamisvelvollisuus pysäköitäessä **muuta moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuin mopoa ja moottoripyörää.**
- Merkki E6 Linja-autopysäkki. ...Tälle alueelle saa pysäyttää ajoneuvon, jos se voi tapahtua linja-autoliikennettä estämättä.

Tiementunnukset

- Keltaisella risteysruudutuksella voidaan osoittaa, että ajoneuvoa ei saa pysäyttää merkinnän kohdalle.
- Keltaisella pysäyttämismääräysmerkillä voidaan tehostaa liikennemerkillä osoitettua pysäyttämiskieltoa, joka ei koske kaikkia ajoneuvoryhmiä.

Kotihoidon pysäköinti

”Uutta tieliikennelakia (729/2018) esitetään muutettavaksi ja uudistettavaksi siten, että koti-hoidon pysäköintiä helpotetaan yhdenvertaisesti Suomen kunnissa. Esityksen taustalla on eduskunnan vastauksessaan uudeksi tieliikennelaiksi esittämä lausuma siitä, että valtioneuvosto valmistelee yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa yhtenäisen ratkaisun kotihoidon ja vastaavien kotiin tarjottavien palvelujen työntekijöiden pysäköinnin helpottamiseksi ja valmistelee viipymättä asiassa tarvittavat säännösmuutokset.”

Kunta voisi myöntää kotihoidon pysäköintitunnuksen kotihoidon työntekijälle tai kotihoidon palveluja tarjoavalle yritykselle, yhdistykselle tai julkisyhteisölle kotipalvelun ja kotisairaanhoidon toteuttamista varten.

Pysäköintitunnuksella

- saisi pysäköidä liikennemerkillä osoitetusta rajoituksesta huolimatta maksulliselle pysäköintipaikalla maksua suorittamatta ja alueella, jossa pysäköinti on kielletty liikennemerkillä.
- saisi pysäköidä rajoitusta pidemmäksi ajaksi alueelle, jossa pysäköinnin enimmäisaikaa on rajoitettu.
- saisi pysäköidä pihakadulla muuallakin kuin merkityllä pysäköintipaikalla
- saisi ajaa huoltoajo sallittu -lisäkilven vaikutusalueella ja pysäköidä pysäköintitunnuksella varustettua ajoneuvoa.

Ei mahdollistaisi pysäköintiä yksityisten kiinteistöjen piha-alueilla.

”Korjauspaketti”

- Muusta lainsäädännöstä tulevat muutokset
 - Virastouudistus
 - HCT-ajoneuvot
 - Moottorikelkat
- Tekniset korjaukset
- Lausunnoille 2019
- Eduskunnalle kevät 2020
- Voimaan 1.6.2020

195 § Siirtymäsäännökset

Sulkuviiva tulee merkitä tämän lain liitteessä 4.1 säädetyllä tavalla kolmen vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Pyörätien jatkeen tiemerkintä tulee merkitä liitteessä 4.2 säädetyllä tavalla kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Tieliikenneasetuksessa (182/1982) säädettyjä liikennemerkkejä saa käyttää 10 vuoden ajan tämän lain voimaantulosta kuitenkin niin, että liitteen 3.3 mukaiset liikennemerkkit polkupyörällä ja mopolla ajo kielletty C12 sekä jalankulku sekä polkupyörällä ja mopolla ajo kielletty C15 on otettava käyttöön tämän lain voimaan tullessa.

Tieliikenneasetuksessa säädettyjä tiemerkintöjä saa käyttää seitsemän vuoden ajan tämän lain voimaantulosta